

קרן קימת לישראל
K K L - J N F

הצעה לסדר

פעילויות לט"ו בשבט
מבית החטיבה לחינוך ולקהילה של קק"ל
הנחיות למורים ולמדריכים

כמה מילים על ט"ו בשבט

המקור העתיק ביותר העומד לרשותנו לגבי מוצאו של ט"ו בשבט, כתאריך בלבד ועדיין לא כחג, הוא המשנה הראשונה במסכת ראש השנה:

"אַרְבַּעַה רִאשֵׁי שָׁנִים הֵם:

בְּאַחַד בְּנִיסָן רֹאשׁ הַשָּׁנָה לַמַּלְכִּים וְלַרְגָּלִים.
בְּאַחַד בְּאֵלוֹל רֹאשׁ הַשָּׁנָה לַמַּעֲשֵׂר בְּהֶמָּה...
בְּאַחַד בְּתִשְׂרֵי רֹאשׁ הַשָּׁנָה לַשָּׁנִים וְלַשְּׂמִטִּין וְלַיּוֹבְלוֹת, לַנְּטִיעָה וְלִירְקוֹת.
בְּאַחַד בְּשֶׁבֶט, רֹאשׁ הַשָּׁנָה לְאֵילָן, כְּדַבְּרֵי בֵּית שֹׁמֵאִי. בֵּית הַלֵּל אוֹמְרִים,
בַּחֲמִשָּׁה עָשָׂר בּו'."

וההלכה כבית הלל, שחמישה עשר בשבט הוא ראש השנה לאילן.

(ראש השנה פרק א, משנה א)

בתקופת המקדש העלו בני ישראל מיסים לכוהנים וללוויים. המיסים האלה נקראו תרומות ומעשרות. היות שכך, היה צריך לקבוע מתי מתחילה ומתי מסתיימת שנת המס. הגמרא מלמדת שט"ו בשבט נבחר כראש השנה למעשרות פירות האילן, משום היותו היום שמי' השנה החדשה מתחילים לעלות באילן, כלומר מי הגשמים שירדו באותו חורף מתחילים לעלות דרך השורשים ולהזין את העץ.

כיוון שבית המקדש חרב, ורוב העם היהודי חי בגלות, פסק מנהג הבאת המעשרות. במאה ה-16 התחיל להתפתח מנהג בחוץ לארץ – בט"ו בשבט אוכלים פירות יבשים ומספרים בשבחם של ארץ ישראל ופירותיה, כביטוי לגעגועים אליה. המנהג פשט בתחילה בקהילות אשכנז, ולאחר מכן גם בקהילות ספרד. נהגו לאכול פירות יבשים מאחר שאי אפשר היה להביא פירות טריים מן הארץ בתקופה ההיא, וכיום נוהגים לאכול פירות יבשים לזכר אותו מנהג, אף על פי שאנחנו בהחלט יכולים לאכול פירות טריים שגדלו בארץ.

לגיבושו של היום כחג עם מנהגים המיוחדים לו, אחראים חכמי הקבלה שפעלו בצפת. הם תיקנו 'תיקון ליל ט"ו בשבט', שבו פרטים על סדר אכילתם של שלושים מיני פירות, תוך ברכות, תפילות ולימוד. אחד המנהגים הבולטים בתיקון זה הוא סדר שתיית כוסות יין בין הפרקים השונים של אכילת הפירות. צבעו של היין משתנה בהדרגה מכוס לכוס, מן הלבן אל האדום.

בסדרי ט"ו בשבט המוצעים כאן, אנחנו מביאים לידי ביטוי את הרבדים והמסורות המגוונים של החג האהוב הזה.

החטיבה לחינוך ולקהילה

סימני הסדר

סדר ט"ו בשבט כולל רבדים שונים של סמליות, המסומנים באותיות ד.ג.ל:

ד

ארבע כוסות כנגד ארבע עונות

ארבע כוסות היין בסדר מסמלות את עונות השנה ואת השפעתן על עולם הצומח ועל העצים.

יין אדום
מסמל את הקיץ

יין ורוד (יין לבן ויין אדום ביחס של 1:1)
מסמל את האביב

יין ורדרד (יין לבן עם מעט יין אדום)
מסמל את החורף

יין לבן
מסמל את הסתיו

ג

שלושה עולמות

שלושה עולמות מיוצגים על ידי הפירות השונים המופיעים בסדר.

עולם העשייה
פירות שתוכם נאכל וקליפתם נזרקת, כמו רימונים, שקדים ואגוזים, תפוזים ופירות הדר אחרים

עולם היצירה
פירות שקליפתם ועטיפתם נאכלת והגלעין נזרע, כמו זיתים, תמרים, משמשים, שזיפים

עולם הבריאה
פירות הנאכלים בשלמותם, כולל הקליפה, כמו תאנים, תותים, ענבים

ל

שלושים סוגי פירות

אומנם בסדר שלנו אוכלים פחות סוגי פירות, אך לפי המנהג המסורתי שמופיע בספר "עץ החיים" של המקובל רבי חיים ויטאל, מומלץ על אכילת שלושים מיני פירות – עשרה מכל מין, כדי לסמל את שלושת העולמות. יש סדר קבוע לאכילת הפירות, ונהוג להקדים ולאכול מפירות שבעת המינים לפני כל פרי אחר.

חג שמח!

החטיבה לחינוך ולקהילה

מה בין נטיעות לט"ו בשבט?

"וַיֵּטַע ה' אֱלֹהִים גֵּן בְּעֵדֶן מִקֶּדֶם וַיִּטֵּם שָׁם אֶת הָאָדָם אֲשֶׁר יָצָר"

(בראשית ב', 8)

כבר בפרק השני בספר בראשית מסופר על נטיעת עצים. למעשה, הנטיעה אף קודמת ליצירת האדם. בהמשך הספר משובצים סיפורים רבים המתארים נטיעות: נח נוטע זמורות של גפן מייד עם תום המבול, אברהם נוטע אשל בבאר שבע, ובני ישראל מצווים לטעת "כל עץ מאכל" ולשמור על העצים גם בעיתות מלחמה.

כיום קשה לדמיין את ט"ו בשבט ללא מנהג הנטיעות, שמצטייר בעיני רבים כמקובל מדורי דורות. אולם, למעשה, מדובר במנהג השייך לאחד מגלגליו האחרונים של החג.

ראשית המנהג היא, ככל הנראה, בט"ו בשבט של שנת תר"ן (1890) בבית הספר בזכרון יעקב, שניהל המורה, הסופר, החוקר וההיסטוריון זאב יעבץ. יעבץ יצא עם תלמידיו לנטוע עצים בחוצות המושבה, והנטיעה סימלה עבורם את השתרשותם בארץ החדשה-ישנה.

הסתדרות המורים וקרן קימת לישראל מיסדו את מנהג הנטיעות ב-1908. מאז ועד היום נטיעת עץ תמיד מרגשת, ומחברת את הנוטע לארץ.

ט"ו בשבט, יותר מכל חג אחר, מבטא את הקשר בין האדם לסביבתו ואת הצורך לשמור על השטחים הפתוחים והיערות בארצנו. כיום נהוג לחוג את ט"ו בשבט בבית ובקהילה ולשלב מנהגים מהעבר עם מנהגים חדשים.

להרחבה על
תורת ניהול היער
של קק"ל, סרקו:

מבחר סדרים ופעילויות לחג

דפי הנחיות וקטעי קריאה לפעילויות השונות נמצאים באתר החינוך והקהילה של קק"ל.

1. ואני ראיתי ברוש – סדר ט"ו בשבט במעגל

לפירוט ולהרחבה סרקו את הברקוד או חפשו בגוגל:
ואני ראיתי ברוש - סדר ט"ו בשבט במעגל קק"ל

סדר ט"ו בשבט מותאם לשטח, המשלב השתתפות פעילה של החניכים

ניתן לערוך אותו בתנועה, בכיתה או בטבע ליצירת חווית ט"ו בשבט חברתית, חדשה ומרגשת.
הסדר מתנהל באמצעות כרטיסיות המפוזרות בין המודרכים, ומשולבים בו נגינה, שירה, קריאת טקסטים, חידות והפעלות.

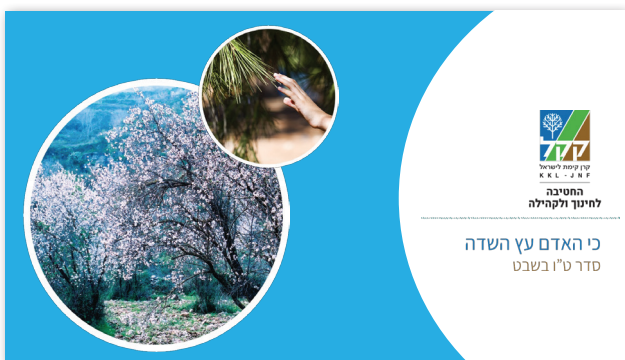
מקום: בכל מקום

גיל יעד: נוער

משך זמן: גמיש, בין 45 ל-90 דקות

2. כי האדם עץ השדה

לפירוט ולהרחבה סרקו את הברקוד או חפשו בגוגל:
סדר ט"ו בשבט - כי האדם עץ השדה קק"ל

מצגת פעילה, המותאמת לקיום סדר ט"ו בשבט בכיתה מתוקשבת
המצגת משלבת הסברים על החג ועל חשיבות שמירת הטבע, ברכות, שירים וציטוטים מהמקורות על פירות הארץ השונים.

מקום: בכיתה מתוקשבת

גיל יעד: מתאים לכל הגילים

משך זמן: גמיש, בין 30 ל-90 דקות

3. סדר כל נטיעה היא תקווה*

לפירוט ולהרחבה סרקו את הברקוד או חפשו בגוגל:
סדר ט"ו בשבט - כל נטיעה היא תקווה קק"ל

סדר ט"ו בשבט, הכולל ארבע כוסות יין, ברכות, קטעי קריאה, שירים ומאכלים

הסדר הפעיל בנוי סביב מצגת מודולרית, קלה ונוחה להפעלה, ומכיל פסוקים מהמקורות, סרטונים, חידות והמחשבות. קטעי קריאה המחולקים למשתתפים מאפשרים לכולם להשתתף באופן פעיל בטקס החוויתי והמרגש.

*פירוט והרחבה של אופן הפעלת הסדר "כל נטיעה היא תקווה" תמצאו בעמודים הבאים.

מקום: בכיתה מתוקשבת

גיל יעד: מתאים לכל הגילים

משך זמן: גמיש, בין 30 ל-90 דקות

החטיבה לחינוך ולקהילה

לנוחותכם אנו מפרטים כאן את הנחיות ההפעלה של סדר "כל נטיעה היא תקווה":

כל נטיעה היא תקווה

הנחיות הפעלה

הקדמה

ולבנות סדר המתאים לו ולמשתתפים, גם מבחינת התכנים הכלולים בו וגם מבחינת משך הזמן המוקצב לו. המצגת בנויה במתכונת של "סדר" מסורתי, הכולל ארבע כוסות יין, מאכלים טקסיים, שירי חג ושירי ארץ ישראל, ברכות ופסוקים להקראה. אף על פי שניתן לערוך את הסדר גם ללא הכנות או ציוד מיוחד, אנו ממליצים ללוות את האירוע במאכלים מתאימים, בשירים ובכוסות יין ולשמור על הטקסיות, כדי להגדיל את תחושת החגיגות וההנאה של המשתתפים.

אנו שמחים להגיש לכם מצגת נוחה, מודולרית וקלה להפעלה, המשמשת כלי לעריכת סדר פעיל וחוויתי לט"ו בשבט. המצגת כוללת שירים, מקורות, פסוקים, סרטונים, חידות והמחשבות. תוכלו להשתמש בהם, על פי בחירתכם, במהלך הסדר, בהתאם לקהל היעד שאתם ניצבים מולו, הזמן העומד לרשותכם, ורמת הקשב, הסבלנות והדינמיקה של האירוע. כך, למעשה, יכול כל מורה, מנחה או מדריך, לתכנן

- יין ורדרד (מכנים מראש תערובת של מעט יין אדום ויותר יין לבן)
- יין ורוד (מכנים מראש תערובת של יין אדום ולבן ביחס של 1:1)

פירות:

- ענבים או צימוקים
- שקדים
- תמרים
- סלט פירות לקינוח - מומלץ להכין יחד לקראת הסדר

מאפים:

עוגיות או עוגות לברכת המזונות

פירות ומאכלים נוספים (לא חובה):

- שבעת המינים שהתברכה בהם הארץ - מאפים שונים המסמלים חיטה (לחם) ושעורה (עוגיות דגנים, למשל), רימון, תאנה, זית
- מרק שורשים - מסמל את עונת החורף, שורשים מעמיקים באדמת הארץ
- פשטידת ירקות - מסמלת את האביב
- תפוחים, פירות הדר

הכנות מומלצות (לא חובה):

- לערוך שולחנות סדר - מפות, כוסות, צלוחיות עם פירות יבשים וטריים. השתמשו בכלים רב פעמיים ושמרו על הסביבה!

- למזוג יין - ניתן למנות מוזגים
- לקשט את מקום הפעילות
- להכין כלי נגינה והגברה
- למנות "מקריאים", שיקריאו קטעים שונים לפי הזמנת המנחה

קהל היעד:

מתאים לכל הגילים

סוג הפעילות:

מצגת פעילה

משך הפעילות:

גמיש, בין 30 ל-90 דקות

מטרות:

- היכרות עם מגוון עובדות, מובאות ומקורות הקשורים לט"ו בשבט
- היכרות עם קק"ל ועם תחומי פעילותה
- חוויה והנאה
- חיבור לסביבה

מיקום:

בכיתה מתוקשבת

עזרים:

- מחשב ומסך
- מקרן
- רמקולים

ציוד והכנות:

- מומלץ להכיר את המצגת ואת החומרים המשולבים בה לפני הפעילות
- יש להדפיס ולגזור את קטעי הקריאה לסדר ולחלק אותם למשתתפים

משקאות ומאכלי חובה לסדר:

- יין לבן או מים
- יין אדום או תירוש או משקה אדום אחר

ניתן להפעיל את המצגת "אונליין" מאתר החינוך והקהילה של קק"ל או "אופליין" ללא חיבור לאינטרנט

להורדת המצגת - סורקים את הקוד
או מחפשים בגוגל - כל נטיעה היא תקווה קק"ל

- לחצו על קובץ ההפעלה (Seder.html)
- ניתן ללחוץ על כפתור מסך מלא כדי להגדיל את חלון הדפדפן למלוא גודל המסך.

השליטה במצגת

על סרגל השליטה התחתון של חלק מהשקופיות מצויים כפתורים המפעילים שירים, מצגות או סרטונים. כדי להקל על המנחה, משך הזמן של הסרטון או של השיר מופיע כאן בחוברת, בסוף הנחיות הפעילות. המנחה מוזמן לבחור (בתכנון מראש או תוך כדי הסדר) אילו כפתורים להפעיל ועל אילו לדלג.

סיפורי של של

שירי ירושלים

כפתור מידע נוסף - מרכז מספר עובדות מעניינות להרחבה.

פאפן

כאשר התוכן מוצג באופן הדרגתי, ניתן לעבור ולחשוף אותו סעיף אחר סעיף על ידי לחיצה על כפתור היד.

בשקופיות של ארבע הכוסות ניתן להפעיל מוזיקת רקע על ידי לחיצה על כפתור המוזיקה. לחיצה נוספת על הכפתור תעצור את המוזיקה.

מכל נקודה במצגת ניתן לקפוץ לשקופית הסיום (אם מסתיים זמן הפעילות, למשל) או לחזור לתחילת המצגת.

לשקופית הבאה

לשקופית הסיום

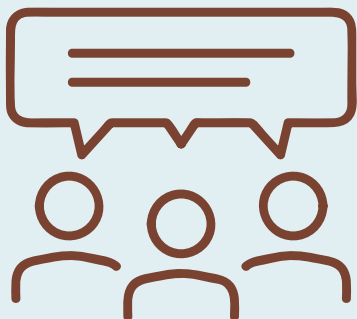

חזרה להתחלה

לשקופית הקודמת

הקראה

על פי היכולת, הרצון וההתאמה לקבוצה, אנו ממליצים לחלק את ההקראה של הטקסטים השונים במצגת בין המשתתפים והמנחה. בדומה לסדר פסח, נחמד לשלב מדי פעם גם הקראה במקלה של המנחה יחד עם הקהל. כדי לשמור על הרצף ולא לעצור לחיפוש מתנדבים לקריאה בכל פעם, רצוי לחלק מראש את קטעי הקריאה למתנדבים ולהזמין אותם להקריא - ממקומם או "מעל הבמה" - בכל פעם שהמנחה יסמן להם.

קרן קימת לישראל
K K L - J N F

קטעי קריאה לתלישה ולגזירה

החטיבה לחינוך ולקהילה

להדפסת
קטעי קריאה
נוספים סרקו:

שקופית 1

"מתחילת בריאתו של העולם לא התעסק הקדוש ברוך הוא אלא במטע תחילה".
וכך נאמר: "וייטע ה' אלהים גן בעדן מקדם וישם שם את האדם אשר יצר"
(בראשית ב', ח').
"אף אתם, כשאתם נכנסים לארץ ישראל לא תתעסקו אלא במטע תחילה"
(ויקרא רבה, כ"ה).

שקופית 3

נטיעה היא:

1. צמיחה 2. לבלוב 3. שמחה ויופי 4. התחלה חדשה 5. חיים 6. אחיזה בקרקע

שקופית 4

מדוע זכו האילנות לראש שנה משלהם?

- "...כי האדם עץ השדה..." (דברים כ', י"ט)
- האדם נמשל לעץ והעץ לאדם.
- אמרו להם: באיזה חודש נקבע ראש השנה שלכם?
השיבו האילנות: כיוון שאנו צריכים מים קבעוהו בשבט, שמזלו דלי (הימן הירושלמי).

שקופית 5

מה מייצג ראש השנה לאילנות?

במשנה ובתלמוד:

1. סיומה של השנה החקלאית ותחילתה של השנה החדשה.
2. תחילת שנה לפירות האילן.
3. בסיס לחישוב המעשרות - מעשר האילנות שהועלה לבית המקדש.

במפעל הציוני ובהיסטוריה של מדינת ישראל:

הנטיעות הן סמל לאחיזה בקרקע ולהפרחת השמחה.

החטיבה לחינוך ולקהילה

שקופית 7

הננו מוכנים ומזומנים לקיים מצוות כוס ראשונה של סדר ט"ו בשבט.

שקופית 8

- נאכל דבר מאפה מתבואת הארץ.
נברך: ברוך אתה ה' אלוהינו מלך העולם בורא מיני מזונות.
- נרים כוס יין לבן, המסמל את הסתיו ואת הפריחה הלבנה של החצבים.
נברך: ברוך אתה ה' אלוהינו מלך העולם בורא פרי הגפן.
- נאכל שקד, פרי השקדייה, "מלכת החג".
נברך: ברוך אתה ה' אלוהינו מלך העולם בורא פרי העץ.

שקופית 9

- השקד, סוג של אגוז, נחשב לנציג עולם העשייה, שתוכו נאכל וקליפתו נזרקת.
- עם ישראל נמשל לגל של אגוזים, מסוגל להיות יציב, רק כאשר כל האגוזים נמצאים במקומם. אם שולפים אגוז אחד, הכול מתמוטט וקורס.
על כן דרשו חכמים:
"מה אגוז, אתה לוקח אחד מן הערימה וכולם מתדרדרים ומתגלגלים זה אחר זה, כך ישראל, לקח אחד מהם כולם מרגישין" (שיר השירים רבה, פרשה ו', י"א)

שקופית 12

- הננו מוכנים ומזומנים לקיים מצוות כוס שנייה של סדר ט"ו בשבט.
- נרים כוס יין ורדרד, המסמל את הפריחה החורפית של הרקפות.
- נאכל תמר, המייצג את עולם היצירה:
קליפתו ועטיפתו נאכלות, וזרעו נשמר ונזרע.

החטיבה לחינוך ולקהילה

-

שקופית 14

עץ אחד...

-

שקופית 15

חידה: הוא קבוצת ענבים, היא פרי עץ הזר

תשובה: אשכול, אשכולית

חידה: הוא סבך של עצים, מטפסים, שיחים ועשבים, היא עצים נטועים בידי האדם

תשובה: חורש, חורשה

חידה: הוא פרי האלון, היא משמשת להפרשה פנימית

תשובה: בלוט, בלוטה

חידה: הוא עולם של שורש וצמרת, היא תוצרת הכוורת

תשובה: יער, יערה

החטיבה לחינוך ולקהילה

שקופית 17

- הננו מוכנים ומזומנים לקיים מצוות כוס שלישית של סדר ט"ו בשבט.
- נרים כוס יין ורוד, לכבוד פריחת האביב וסיום העונה הקרה.
- נטעם מן הגפן, נציגתו של עולם הבריאה, שכולה נאכלת בשלמות.

שקופית 18

- בנטיעות החג כל אחד מאתנו תורם לבריאת עולם ירוק וטוב יותר.
- למה נמשלו ישראל לגפן? הגפן שבעליה מבקשים להשביחה - מה הם עושים? עוקרים אותה ממקומה ושותלים אותה במקום אחר והיא משתבחת. כך ישראל, כיוון שביקש הקב"ה להודיע לישראל בעולם, מה עשה? עקרו ממצרים והביאם למדבר והתחילו מצליחים שם. קיבלו את התורה ויצא להם שם בעולם (ילקוט שמעוני, יהושע א').

שקופית 20

- על אדם אחד לטעת 200 עצים כדי "לאזן" את הזיהום שיצר במהלך חייו.
- קק"ל נטעה, מאז הקמתה, יותר מ-240 מיליון עצים על פני כמיליון דונם.

שקופית 21

- אמר הקדוש ברוך הוא: ראה מעשיי, כמה נאים ומשובחים הם! וכל מה שבראתי - בשבילך בראתי. תן דעתך שלא תקלקל ותחריב את עולמי. שאם קלקלת - אין מי שיתקן אחריך (קהלת רבה, ז').

שקופית 22

- הננו מוכנים ומזומנים לקיים מצוות כוס רביעית ואחרונה של סדר ט"ו בשבט.
- נרים כוס יין אדום, לכבוד הקיץ החם, המלהיט את השדות והיערות.

החטיבה לחינוך ולקהילה

שקופית 23

נצטרף אל עולם הבריאה:

נצא לטעת ולברוא עתיד ירוק למעננו ולמען הדורות הבאים

שקופית 24

בשתי ידיך המחר, בשתי ידיך כבר היום:
לנטוע שתיל של הבטחה ולהיאחז אל המקום.
בשתי ידיך העולם, אתה שומר את המשכן.
אתה שותל עתיד נפלא, אתה בורא את כל ריחו.
בשתי ידיים אוהבות, אתה שותף של הבריאה:
אתה נוטע בה תקוות וכל תקווה היא נטיעה.
(איזי מן)

שקופית 25

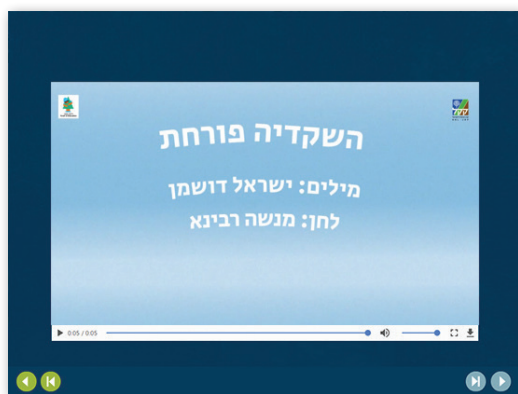
ברכת הנוטע (מתוך תפילת הנוטעים, הרב בן ציון חי עוזיאל):
רצה ה' ארצך
והשפע עליה מטוב חסדך.
תן טל לברכה
וגשמי רצון הורד בעיתם
לרוות הרי ישראל ועמקיה
ולהשקות בהם כל צמח ועץ.
ונטיעות אלה
אשר אנחנו נוטעים לפניך היום
העמק שורשיהם וגדל פארם
למען יפרחו לרצון
בתוך שאר עצי ישראל
לברכה ולתפארה.

שקופית 26

- נאכל סלט מתוק מפירות הארץ ונברך:**
- **תם ונשלם סדר ט"ו בשבט כתיקונו.**
 - **וכל המרבה לטעת עצים, לטפח את הסביבה, ליצור ולהשפיע על פניה של הארץ בחום, בכחול ובירוק - הרי זה משובח!**

החטיבה לחינוך ולקהילה

שקופית 2: שרים שיר פתיחה "השקדיה פורחת".

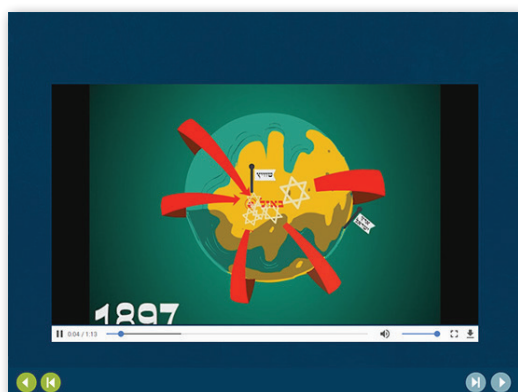
שקופית 1: חושפים את המשפטים אחד אחד ומקריאים בקול.

שקופית 4: מזמינים נציגים מהקהל להקריא. לוחצים על כפתור היד ופותחים משפט משפט.

שקופית 3: שואלים - מה נותנת פעולת הנטיעה? לוחצים על כפתור היד ופותחים את בלוני התשובות אחד אחד יחד עם הקבוצה.

שקופית 6: צופים בסרטון המתאר את הקמתה של קק"ל.

שקופית 5: שואלים: מה מייצג ראש השנה לאילנות? מהם מקורות החג? לוחצים על כפתור היד ופותחים בהדרגה את התשובות.

שקופית 8: המנחה מקריא את הפתיחה. מברכים יחד, אוכלים ושותים.

שקופית 7: נערכים לכוס היין הראשונה: מחלקים כוסות, מזגים יין לבן או מים, וכל משתתף לוקח מהצלחת שקד ומאפה.

שקופית 10: מזמינים את המשתתפים להציע אילו מפעולותיה של קק"ל מייצג כל אחד מהצבעים, ואז לוחצים על הצבע בסמל ומציגים את התחומים השונים. לאחר סקירת שלושת הצבעים לוחצים על כפתור "ציונות". מסבירים כי קק"ל הוקמה על ידי הקונגרס הציוני במטרה לרכוש קרקעות וליישב את ארץ ישראל, ולאחר מכן קק"ל קיבלה על עצמה להיות שותפה בפיתוח הארץ. לוחצים על כפתור "אקולוגיה". מספרים שקק"ל היא כיום הגוף האקולוגי הגדול בארץ, וממחישים כיצד היא יוצרת ציונות אקולוגית על ידי שמירה על הסביבה ופיתוחה למען הדורות הבאים. לחיצה נוספת על הכפתור תחזיר את השקופית למצבה ההתחלתי ותמחיש כי ציונות אקולוגית היא בעצם מהות פעילותה של קק"ל.

שקופית 9: מזמינים שני נציגים להקריא שני קטעים מהטקסט. מזמינים נציג להקריא את העובדות על השקד מחלון המידע.

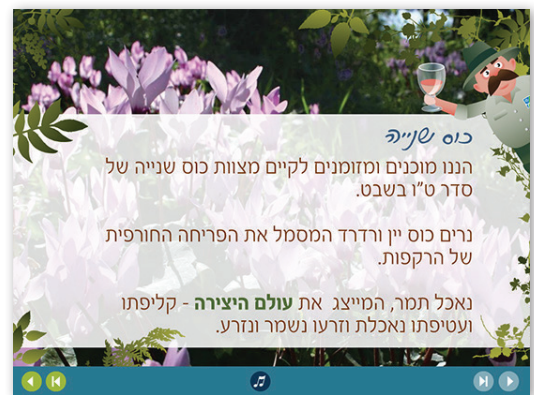

שקופית 11: לוחצים על הכרטיסיות כדי לחשוף את החידות ומזמינים נציגים מהקהל לענות. 1. אלון | 2. פטל | 3. אורן | 4. זית

החטיבה לחינוך ולקהילה

שקופית 13: מקריאים ומברכים יחד.

שקופית 12: מוזגים כוס שנייה של יין ורדרד ומחלקים תמרים. מברכים יחד, שותים ואוכלים.

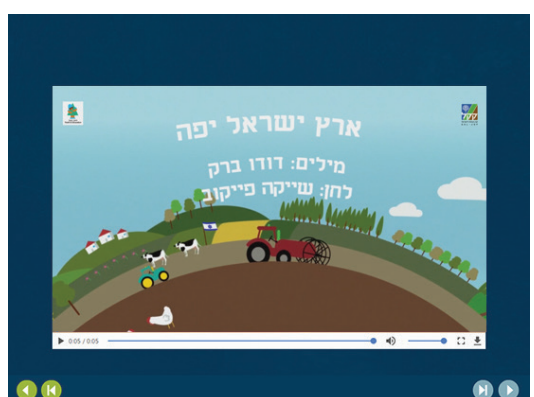
שקופית 15: בשקופית זו ארבע חידות "הוא והיא". חושפים בכל פעם חידה אחרת ומזמינים את הקהל לענות: לחיצה אחת על כפתור היד תפתח את החידה, ולחיצה נוספת תציג את התשובה. **תשובות:** אשכול ואשכולית/חורש וחורשה/בלוט ובלוטה/יער ויערה.

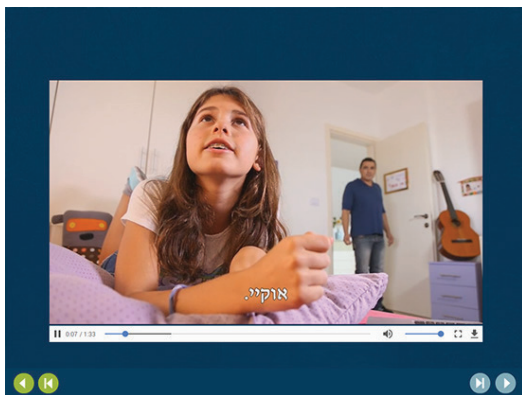
שקופית 14: מקריאים יחד עם הקהל - בנוסח השיר "דיינו": המנחה או חלק מהקהל אומר "עץ אחד", ולחיצה על כפתור היד מגלה בכל פעם משפט נוסף שהקהל יכול להקריא יחד.

שקופית 17: מוזגים כוס שלישית של יין ורוד ומחלקים ענבים או צימוקים. מברכים יחד, שותים ואוכלים.

שקופית 16: שרים יחד את השיר "ארץ ישראל יפה".

שקופית 19: צופים יחד בסרטון "עץ אחד".

שקופית 18: מזמינים נציג להקריא את קטע הקריאה. בוחרים אם להקריא גם את העובדות על הגפן ממסך המידע.

שקופית 21: מזמינים נציגים להקריא ולשיר את השיר "שבחי ירושלים".

שקופית 20: מזמינים נציגים להקריא.

שקופית 23: מזמינים נציג להקריא.

שקופית 22: מוזגים כוס רביעית של יין אדום, מברכים יחד ושותים.

שקופית 25: מקריאים קטע מתפילת הנוטעים לפני היציאה לנטיעות בחוץ. לוחצים על כפתור היד ופותרים בהדרגה את הברכה.

שקופית 24: מזמינים נציג להקריא את הטקסט. לוחצים על כפתור היד ופותרים בהדרגה את השיר.

בשתי ידיך המחר,
בשתי ידיך כבר היום,
לנטוע שתיל של הבטחה
ולהיאחז אל המקום.
ט"ו בשבט שמח!

שקופית 26: מקריאים יחד עם הקהל לסיום בקצב איטי. מחלקים את סלט הפירות ואוכלים יחד.

להורדה ולהדפסה של קטעי הקריאה סרקו את הקוד או חפשו בגוגל:
קטעי קריאה כל נטיעה היא תקווה קק"ל

החטיבה לחינוך ולקהילה

תשובות לחידות ציורים:

אלון | פטל | אורן | זית

תשובות לחידות הוא והיא:

אשכול-אשכולית | חורש-חורשה | בלוט-בלוטה | יער-יערה

תקצירי הסרטים

סיפורו של שתיל (3:05): סרט הסוקר את גלגולו של שתיל מאז היותו זרע שנזרע ומטופח במשתלות קק"ל, דרך נטיעתו והתבגרותו ועד להפיכתו לחלק מיער ירוק.

סיפורה של קק"ל (1:14): סרטון אנימציה, המתאר את הקמתה של קרן קימת לישראל ואת מפעליה השונים.

עץ אחד (1:30): נילי מוצאת דרך מיוחדת ומקורית להיענות לשלל הדרישות שמציבים לה בני המשפחה... סרט המדגים בדרך מקורית את חשיבותה של נטיעת עצים.

איך נוטעים (2:05): ארנבון אבוד מבין למה כדאי לטעת עצים ואיך עושים זאת נכון.

השתולים - נטיעות (3:18): פרק מתוך הסדרה "השתולים" המספר על קבלת הפנים שערכו לוני ונחום לאמציה, שתיל הקטלב הצעיר.

רשימת השירים

עוד לא תמו כל פלאיין
מילים: יורם טהרלב
לחן: רמי קלינשטיין

כנרת
מילים: רחל
לחן: נעמי שמר

כך הולכים השותלים
מילים: יצחק שנהר
לחן: ידידיה אדמון

שיר המעלות
מילים: מתוך תהילים
לחן: יוסל'ה רוזנבלט

ארץ ישראל יפה
מילים: דודו ברק
לחן: שייקה פייקוב

העץ הוא גבוה
מילים: חנוך לוין
לחן: זוהר לוי

על כל אלה
מילים ולחן: נעמי שמר

ברוש
מילים: אהוד מנור
לחן: אריאל זילבר

השקדייה פורחת
מילים: ישראל דושמן
לחן: מנשה רבינא

בארץ אהבתי השקד פורח
מילים: לאה גולדברג
לחן: מוני אמריליו

שבחי ירושלים
מילים: מתוך תהילים
לחן: אביהו מדינה

החטיבה לחינוך ולקהילה

הצעות נוספות לפעילויות לחג

1. זום בשבט

לפירוט ולהרחבה סרקו את הברקוד או חפשו בגוגל:
זום בשבט קק"ל

מצגת המכילה פעילויות ומשחקים לט"ו בשבט

המצגת מתאימה גם ללמידה מקוונת מרחוק וגם להפעלה חגיגית וחזונית בכיתה. במצגת חידונים, משחקים ושעשועונים בנושאי עצים, טבע וסביבה.

מקום: בכיתה מתוקשבת או בלמידה מרחוק

גיל יעד: שלוש מצגות מותאמות לשלוש שכבות גיל:
א'-ג', ד'-ו', נוער

משך זמן: 45 דקות

2. קהוט ט"ו בשבט

לפירוט ולהרחבה סרקו את הברקוד או חפשו בגוגל:
חידון קהוט ט"ו בשבט קק"ל

חידון קהוט משעשע

החידון מאפשר לשחק יחד, כל הכיתה או כל הקבוצה, ועוסק בנושאים הקשורים לעצים, ליער ולאיכות סביבה.

מקום: בכיתה מתוקשבת

גיל יעד: מתאים לכל הגילים

משך זמן: גמיש, בין 30 ל-90 דקות

3. חידות בציורים לט"ו בשבט

לפירוט ולהרחבה סרקו את הברקוד או חפשו בגוגל:
חידות בציורים קק"ל

מגוון רחב של חידות בציורים

בחידות מסתתרים שמות של עצים, פרחים, מושגים מעולם הסביבה והטבע או פתגמים ידועים הקשורים לחג. ניתן להקרין על מסך בכיתה מתוקשבת או להדפיס ולהשתמש בהדרכת שטח.

מקום: בכיתה מתוקשבת או בשטח

גיל יעד: מתאים לכל הגילים

משך זמן: גמיש

4. חידון מיוזע

לפירוט ולהרחבה סרקו את הברקוד או חפשו בגוגל:
מיוזע קק"ל

לומדים על ט"ו בשבט דרך חידון טריוויה חזונית

החידון מותאם להקרנה על מסך בכיתה מתוקשבת כמשחק קבוצתי או לשימוש במחשב האישי ואפילו בטלפון החכם. החידון מאפשר למידה מהנה ומאתגרת.

מקום: בכל מקום

גיל יעד: מתאים לכל הגילים

משך זמן: גמיש

החטיבה לחינוך ולקהילה

הופק על ידי המחלקה הפדגוגית,
החטיבה לחינוך ולקהילה, קרן קימת לישראל - ירושלים
www.kkl.org.il | www.kkl.org.il/education

למידע ולפעילויות נוספות, היכנסו למדור ט"ו בשבט
באתר החינוך והקהילה של קק"ל

הצילומים באדיבות ארכיון הצילומים של קק"ל
כל הזכויות שמורות לקרן קימת לישראל